

Od zámku ke hradu.....tak zněla pozvánka na dnešní výlet

Takových míst je těsně za hranicí Prahy několik, je z čeho vybírat, tak jsme tentokrát zvolili zámek Ctěnice a nedalekou zříceninu hradu Jenštejna. Dnešní volbě nahrává i dobrá dostupnost pražskou integrovanou dopravou.

Zámecký areál Ctěnice....kdo jej navštíví poprvé musí být překvapen. Není u nás mnoho památek v tak precizním stavu. Majitel, Hlavní město Praha na jehož náklady proběhla náročná rekonstrukce, zřejmě zvolil dobré provozovatele, jsou jimi Muzeum hlavního města Prahy a Jezdecká společnost Ctěnice. Právem je celý areál chráněn jako kulturní památka České republiky a na vysoké úrovni také udržován.

Jak to tedy ve Ctěnicích kdysi všechno začalo? To se musíme vrátit do minulosti, jenom asi tak 600 let zpět, to tady již stála pětiboká gotická tvrz, chráněná příkopem vytesaným ve skále. Jak šla léta měnili se vlastníci, na začátku 16. století to byli Hrzánové z Harasova kteří později kolem roku 1550 začali s přestavbou tvrze na renesanční zámek, přibýly hospodářské budovy – pozdně barokní stodoly a sýpka, stavby dochované dodnes. Po Hrzánech přišly další šlechtické rody, přibyl špejchar, drábovna, obnovena byla zámecká kaple a nesmíme zapomenout ani na park vytvořený podle barokní osnovy, ten obehnali vysokou zdí.

A opět šla staletí, probíhala modernizace, přibýly další budovy a je tu 21.století a jsme tu my turistická parta seniorů z jedničky. K nějakým výrazným změnám asi nepřispějeme o to víc se můžeme porozhlédnout a naši kronikou s fotkami dnešní výlet přiblížit i těm kteří dnes s námi z nejrůznějších důvodů jít nemohli.

Po výstupu z autobusu nás před zámeckým areálem nevíta jen obloha bez mráčku ale ve výběhu také koně „Jezdecké společnosti Ctěnice“

Jsme uvnitř zámeckého areálu, nejprve je potřeba se pořádně rozhlédnout

Zámek, barokní drábovna, kočárovna , hospodářské budovy.....

Zámecká sýpka, historicky nejcennější objekt z hospodářských budov. Věřte-nevěřte dnes je z ní luxusní hotel, zamřížovaná původní okénka sýpky asi mají připomínat středověk, vypadá to na zážitkovou turistiku (jistě za příplatek)

Zámecký park, téměř 2,5 ha přírody obehnané mohutnou zdí. Kdysi baroko, dnes krajinářský park, staletí velikáni doplněni ovocnou výsadbou, třešně, hrušně, hlavně jabloně, některé naše turistky by mohly vyprávět, tedy ne že bychom snad sad rovnou otrhali ale spadané ovoce, s tím tady žádný problém není.

Snad jediný doplněk parku z naší doby, moderní altán, svatby jsou tu prý velmi oblíbené

Zámecké zahradnictví, tomu vévodí nepřehlédnutelný **jerlín japonský** (název jsme se dozvěděli od slečny zahradnice) a samozřejmě spousta květin.

Zahradnictví je průchozí, zámecký areál jsme jím opustili a vydali se podle mohutné zdi na cestu. Před námi je vionořský les. Do obyčejného lesa má ale daleko. Jednak hned za zámeckou zdí se otvírá pohled na pěkný rybník s nepřehlédnutelnými cedulemi „zákaz rybolovu“. Samozřejmě obležený rybáři, Růžena tu dokonce vyhmátla svého souseda. Asi i tady platí že „zakázané ovoce nejvíc chutná“ a nebo mají spec. povolenky, kdo ví?

Vinořský les, tak trochu podobný přírodnímu parku, dokonce přibližuje kolemjdoucím dva tragické příběhy z dávné minulosti. Ten první připomíná křížek u cesty. Matěj nám tady přečetl krutý příběh zhrzené lásky co stál dva mladé životy.

A nedaleko další neméně hrůzná událost. Místo se jmenuje **Miranovy duby**. Ty zde byly vysazeny v době selského povstání kolem roku 1775, které vedl Josef Miran (byla to jeho přezdívka) rychtář z nedalekých Přezletic. Zaplatil za to životem na šibenici před karlínskou invalidovnou. Jedenáct dubů letních, dnes již vysokých kolem 40 metrů, bylo vysazeno na jeho památku.

Pamětní tabulka zarůstá do kůry

čerstvé dřevokazné houby, ty voní

Vinořský les jsme opustili a vydali se vilovou čtvrtí kolem zatím osiřelého školního komplexu do části **Vinoře** zvaného **v Obůrkách**. Rybníky **Malá a Velká Obůrka**. Tady na nás čekalo překvapení. „Zákaz vstupu!!“

Jeden rybník vypuštěný, cesta zapáskovaná a žádná jiná turistická cesta k Jenštejnu nevede. Zákazy jsou holt k tomu aby se porušovaly, před chvílí nám to předvedli rybáři a podlézt pásky přes cestu také ještě zvládneme. Také tady na naučné stezce Vínůř – Jenštejn se najde ledaco zajímavého. Třeba skalní útvar „Poustevna“. Pískovcové skály v této oblasti nejsou žádnou výjimkou.

Nebo stanice tramvaje, daleko za Prahou, navíc k ní nevedou ani žádné dráty.

Záhada je objasněna, stanice je v areálu firmy Pražská strojírna (dříve Rustonka). Ta kdysi opravovala tramvaje. Tramvaj stojí na vzorkové zastávce kolejové trati kterou zde předvádějí zahraničním zákazníkům. Je to kus firemní nostalgie – vzpomínka na zašlé časy. (Tramvaj přivezl kamion a jeřáb ji postavil na koleje.)

Bez zajímavosti na cestě do Jenštejna jistě není ani jedna z výklenkových kaplí na poutní svaté cestě z Prahy do Staré Boleslavi. Jmenuje se Svatokřížská a takových kaplí bylo v polovině 17. století 44. Procesí vycházelo původně od Poříčské (Špitálské) brány s první zastávkou na Proseku u nejstaršího pražského kostela svatého Václava, potom vždy u jednotlivých kaplí vzdálených od sebe kolem 600 metrů.

Tato procesí byla prý jednou z nejnádhernějších slavností své doby. Kaplí zachovaných alespoň v hrubé stavbě, dnes napočítáme asi 17 a je škoda že postupně mizí, vždyť se nejedná jen o církevní stavbu, kaple totiž tvořily mezi pražskou kotlinou a Pojizeřím výšku více jak 5 metrů významný krajinnotvorný a orientační prvek.

Nás naučná stezka konečně přivádí do obce Jenštejn, minuli jsme domov seniorů umístěný při silnici v rozsáhlé zahradě a jsou tu jenštejské rybníky se zříceninou hradu.

Tak takhle vypadá ta zajímavá kamenná zřícenina hradu Jenštejna již několik let, zakuklená v lešení jak housenka natažená k nebi. A Vendula pohotově nafotila proč to tak dlouho trvá. „Vysílení“ dělníci odpočívají v pravém dolním rohu fotografie). Nasazené šílené tempo zřejmě nevydrželi.

Mnohem lépe jsou na tom v Jenštejně soukromé stavby. Nejprve jsme prošli podhradím, to je vlastně součástí hradu. Miniaturní domečky doslova přilepené na pískovcovém skalním masivu jsou většinou pěkně opravené a také obydlené, žádný skanzen. Zajímavé je že Jenštejn je vlastně bývalý vodní hrad, stojí na skále a v ní jsou vytesány únikové chodby. Některé prý končí v okolních soukromých domcích, jedna dokonce v rybníce pod hradem, ta je zatopená.

Moc dobře je na tom také jenštejská náves. Krásně opravená hospodářská stavení s vjezdovými vraty, kaplička, udržovaný pomník padlým, celá náves vzorně uklizená. Ale abych to s tou chválou nepřehnal, jediná kamenná hospoda má uprostřed turistické sezony dovolenou. Tak došlo na vlastní zásoby nebo polední dietu.

Jsme v cíli našeho výletu. Odborníci na chůzi říkají že člověk by měl ujít denně asi 10 tisíc kroků. Tak jak jsme šli ze Ctěnic až sem na náves u zříceniny hradu je to šest až sedm kilometrů. Metrové kroky rozhodně neděláme a tak tu dnešní správnou dávku pohybu jsme akorát splnili.

Do odjezdu autobusu jsme se také docela trefili, čekáme slabých deset minut

A protože na hradní věž nelze v době oprav vystoupat udělali jsme společnou fotku pod hradem

**Za pěkného letního počasí
ve Ctěnicích, Vionoři a Jenštejně 15. srpna 2019.**

**Výlet připravili Mirek a Zdenka Bernátovi
kroniku napsal Mirek**

Zajímavé fotky obětavě pořídila Vendula Bukalová